

INNEHÅLL

LEDAREN. Gudstjänstutveckling. Av Kristian Norrback.....	3
JAKOBS KAMP VID JABBOKS VAD. 2 s i fastan. 1 Mos. 32:22-31. Av Lars Lövdahl.....	8
LUTHERS PREDIKAN OM 1 MOS. 32:24-28. Texten utvald och översatt av Kristian Norrback.....	15
SAMTIDEN UNDER LUPPEN. Analys av kyrkliga företeelser i vår samtid. Inlägg av Boris Sandberg och Otto Granlund.....	23
ETT UTDRAG UR LUTHERS PREDIKAN OM DEN HELIGA NATTVARDEN..	24
MARTIN LUTHERS FÖRELÄSNINGAR om Hebreerbrevet (5:1). Texten utvald och översatt av Markus Saarinen.....	28
REDAKTIONSROUTAN.....	35
ETT UTDRAG UR LUTHERS PREDIKAN OM JOH. 16:16-22. Texten utvald av Markus Saarinen.....	Bakpärmen
PÄRMBILD: Jakobskampen.	

LUTHERLÄSAREN

NR 70 – MARS 2014

Gudstjänstutveckling

Det här numret siktar på andra söndagen i fastan med rubriken *Den kämpande tron*, eller enligt gällande Evangeliebok, *Bön och tro*. Huvudevangeliet Matt. 15 handlar om den kananeiska kvinnan som står inför Jesus med sin nöd, och efter en kamp till slut får höra det frälsande ordet från Herrens mun.

I det här numret behandlas en av de gammaltestamentliga texterna, där Jakob på liknande sätt är i kamp inför Herren, och till slut får välsignelsen, 1 Mos. 32.

I februari höll finska kyrkan tre dagars överläggningar i Seinäjoki om "gudstjänstens utveckling". År 2000 kom de nya gudstjänstböckerna efter ett decennium av förberedelser, men ännu är gudstjänsten inte riktigt fulländad. Som expert talade lundaprästen Fredrik Modéus om "församlingsbygge – gudstjänstbygge".

Titeln på en av hans böcker, "Utrustad och delaktig. För en kyrka i förändring", ger ett av nyckelorden, "delaktig". Tanken där är att arbete med gudstjänstens form knappast för framåt, medan arbete med människorelationer och möjligheter för gudstjänstfirarna att vara delaktiga på många sätt i gudstjänsten är vägen framåt.

Det här för en lutherläsares tankar till hur tysk och svensk mässa för länge sedan möjliggjorde människors delaktighet i gudstjänsten, likaså den lutherska psalmdiktningen på folkspråken, som gav en ny församlingssång och lyfte fram Nattvardens "för dig utgiven", i stället för den gamla "skådenattvarden". Man kommer också osökt ihåg Missionsstiftets arbetssätt under dryga tio år – vilket nog inte var avsikten i Seinäjoki.

Högmässans mening

Något jag saknade i Seinäjoki var ett resonemang om gudstjänstens innebörd och syfte. Det handlade mest om nya lösningar och praktiska tips från församlingarna. Den bristen hjälptes upp på en gång då jag råkade på en liten skrift från 1957, Anders Nygrens *"En levande gudstjänst. Nyckeln till den svenska högmässans mening."*

Här har ordet "mening" full tyngd. Prästen, professorn och biskopen Nygren utvecklade en forskningsmetod för att finna meningen i ett meningssammanhang. Enligt den räcker det inte med att hitta samma ord och uttryck i två olika sammanhang – orden kan ha helt olika mening i de två sammanhangen. Till exempel ingår instiftelseorden både i den romerska mässan och i den evangeliska gudstjänsten: i den förra är meningen ett offer "nedifrån

upp", i den senare är meningen Guds gåvooffer "uppifrån ned". Jag citerar ur bokens inledning:

"När vi kommer tillsammans till gudstjänst (Guds tjänst), så kan det låta, som om det var vi, som gjorde Gud en tjänst därmed. Men så är det ju inte menat. Visserligen är vi kallade att vara Guds tjänare. Hela vårt liv skall stå i hans tjänst. Men just i fråga om gudstjänsten är det något annat, som måste komma i förgrunden. Det är här inte egentligen vi, som tjänar Gud, utan Gud som tjänar oss. I den gammaltestamentliga tempeltjänsten stod offren i medelpunkten. Men i det nya förbundet har det blivit annorlunda. Jesus säger: 'Människosonen har kommit, icke för att låta tjäna sig utan för att tjäna och giva sitt liv till lösen för många' (Matt. 20: 28). Offret, som vi skulle ha framburit, har Kristus framburit för oss, då han offrade sig själv. Sedan dess är alla andra offer borta. Vi har ingenting att offra, utan vi får komma till gudstjänsten och ta emot frukterna av Kristi offer." (s. 11)

Nygren fortsätter sin inledning med att citera ur lutherpsalmen "O, gläd dig Guds församling nu" (nu 253 i vår psalmbok), där Luther "hör" hur Fadern ber Sonen stiga ner för att frälsa "mig" (vers 4):

"För mig sitt liv, sitt dyra blod / Han ville icke spara, / Att för den dom mig förestod / Jag måtte tryggad vara. / Han blev hos Gud min löftesman, / Uti hans död min synd försvann. / Så är jag frälsad vorden. – Det är detta, som förhandlas i gudstjänsten: 'jag är frälsad vorden'. Skatten är vunnen av Kristus – här, i gudstjänsten, lämnas den över till mig, här blir den min egen. Offret är fullgjort av Kristus – 'det är fullbordat', det kan aldrig bli fullkomligare, det kan aldrig kom-

pletteras. Vad återstår då för mig? Vad annat än att ta emot det som erbjudes mig? Om det skall bli tal om något offer från min sida, kan det aldrig vara något annat än tacksamhetens och bönen offer och sedan lydnadens offer i mitt liv. Men detta är inte offer i egentlig mening.” (s. 13-14)

Läran och bönen

I det här numret finns läsning om Jakobs brottning. I sina utläggningar över patriarkerna kommer Luther flera gånger in också på gudstjänstens mening, bland annat stället om Jakobs gudstjänst i Betel, 1 Mos. 35: 6-7: **”Och Jakob kom till Lus, det vill säga Betel, i Kanaans land, med allt det folk som var med honom. Där byggde han ett altare och kallade platsen El-Betel, därför att Gud hade uppenbarat sig för honom där, när han flydde för sin bror.”**

Luther sammanfattar här den rätta gudstjänsten i två stycken: Ordet och bönen.

”Mose utelämnar andra ceremonier och offer, som han annars beskriver i 3 Mosebok, och berättar endast detta, att man lovar Gud, tröstar de svaga, tillrättavisar de vilsegångna, undervisar de okunniga, och helt enkelt driver Ordet. För där förstörs synden och döden, och rättfärdighet och evigt liv upprättas, djävulen trampas under fötterna och Gud blir upphöjd. Denna gudstjänst är mycket välbehaglig för Gud. Efter det kommer anropandet och kyrkans förbön till, där vi ber om att bli styrkta och bevarade i denna lära och tro, samt om att bli beskyddade av Gud i allehanda sorger. De här två styckena är den rätta, sanna och högsta gudstjänsten, läran och bönen. Efter den följer ännu köttets dödande, att den gamla surdegen skulle rensas ut ur vårt kött. Mose ser nämligen främst efter Ordet

och själarnas salighet. Till det passar också bra att inte bara Jakobs husfolk utan också grannarna har kommit till då altaret byggdes. För Gud är inte bara judarnas utan också hedningarnas Gud." [Walch 2, II, 936]

Kristian Norrback

**LUTHERLÄSARNA R.F. inbjuder till
årsmöte i Lappfjärd den 25 maj
2014, Femte söndagen efter
påsk.**

HÖGMÄSSA i *Lappfjärds kyrksal kl. 10.*
Predikant och liturg, Markus Saarinen.

Efter högmässan bjuds på lunch och kaffe i
Lappfjärds församlingshem.

SAMLING KRING ORDET i *församlinghemmet kl. 12.30*, Saarinen.
Bokbord. Kaffe 3€/person.

LUTHERLÄSARNA R.F. ÅRSMÖTE i *församlinghemmet kl. 13.30.*

Jakobs kamp vid Jabboks vad

Andra söndagen i fastan

Bön och tro

Det finns mycket skrivet om patriarken Jakobs liv i den Heliga Skrift. Redan innan Jakob föddes hade Herren sagt till hans moder Rebecka: **"Två folk finns i ditt liv, två folkstammar skall ur ditt sköte söndras ifrån varandra, den ena stammen skall vara den andra övermäktig, och den äldre skall tjäna den yngre"** (1 Mos. 25:23).

Jakob är också utvald redan i moderlivet. Guds Helige Ande har inspirerat aposteln Paulus att skriva: **"Innan de var födda och hunnit göra vare sig gott eller ont – Guds beslut att välja fritt skulle stå fast och gärningarna ingenting betyda, endast han själv, han som kallar – redan då fick hon (Rebecka) höra orden: Den äldre skall tjäna den yngre"** (Rom. 9:11).

Gud hade utvalt Jakob. Detta är det djupaste evangeliet!

Men hur lätt svänger inte vi människor allt till det motsatta och påstår att Guds handlande med oss är orättvist! Att den villkorlösa nåden skulle vara en oförrätt. Därför kan vi läsa i Skriften: **"Men du människa, vem är du som går till rätta med Gud?"** (Rom 9:19).

Men vi kan väl fråga oss. Finns det då andra möjligheter till att en människa blir ett Guds barn och himmelrikets arvinge än att det är Guds verk från början till slut? Ty vår egen vilja och våra egna val går nog stick i stäv mot Guds

vilja. Vi väljer det som Gud inte vill att vi skall välja, därför att allt i oss är fördärvat och förtappat efter Adams syndafall. Det "giftet" har vi fått som arv i vårt hjärta och vårt blod. Så lär oss Guds Ord.

Därför har Gud varit tvungen att gripa in om t.o.m. en människa skall kunna bli frälst. Det sker uteslutande genom hans vilja, hans val och hans beslut. Gud vare tack! Men vi människor är lagiska i vårt eget kött. Vi vill med vår egen kamp få Guds välsignelse och nåd. Låt vara att det nästan alltid sker under fromhetens täckmantel. Också patriarken Jakob ville kämpa sig till Guds rike. Arvsynen säger alltid att vi måste hålla fast för att kunna bli välsignade, *vi måste...*

Vi skall nu stanna upp en stund inför Jakobs kamp vid Jabbok. Vi läser om det i 1 Mos. 32:22-31¹: **"Men Jakob steg upp samma natt och tog sina båda hustrur och sina båda slavinnor och sina elva söner och gick över Jabboks vadställe. Han tog dem och förde dem över bäcken tillsammans med allt annat han ägde. Och Jakob blev ensam kvar. Då brottades en man med honom ända till dess morgonrodnaden kom. När han såg att han inte kunde övervinna Jakob, slog han honom på höftleden, så att höften gick ur led medan han brottades med honom.**

Och han sade: "Släpp mig ty morgonrodnaden har gått upp." Men Jakob svarade: "Jag släpper dig inte förän du välsignar mig." Då sade han till honom: "Vad är ditt namn?" Han svarade: "Jakob". Han sade: "Du skall inte längre heta Jakob utan Israel, ty du har kämpat

---

¹ Tredje årgångens gammaltestamentliga text.

² Namnet Jakob betyder bedragare.

³ Det finns två uppteckningar av Luthers kommentarer till Förste

med Gud och med människor och segrat.” Och Jakob frågade: ”Låt mig få veta ditt namn.” Han svarade: ”Varför frågar du efter mitt namn?” Och han välsignade honom där. Jakob kallade platsen Peniel, ty han tänkte: ”Jag har sett Gud ansikte mot ansikte, och ändå har mitt liv skonats.” När han hade kommit förbi Penuel såg han solen gå upp. Och han haltade på höften.”

Jakob blev ensam kvar när han brottades med en man ända tills morgonrodnaden kom. Vem kämpade Jakob med? Han säger i vår text: ”Jag har sett Gud ansikte mot ansikte, och ändå har mitt liv skonats.” Han kämpade med Gud själv – Jesus Kristus – han som är Guds ansikte. I Joh. 14:9 kan vi läsa att Jesus säger: ”**Den som har sett mig har sett Fadern.**”

När Gud välsignar oss tar han först bort all vår egen förmenta förmåga. Kort om gott, allt vårt eget. Så går han också till väga med Jakob. Den starkaste delen i hans kropp, höften, måste få ett så hårt slag att den går ur led. Hur sker det? Genom Guds heliga lag och krav slår han och t.o.m. dödar oss: ”**ni som var döda genom era överträdelser och synder**” (Ef. 2:1).

Vad är då det som hos människan ”sitter hårdast” när det gäller den andliga verkligheten? Jo, vi inbillar med vårt förblindade förnuft och vår lagiskhet att det beror på vårt sökande, vår vilja, vårt val, vår kamp, vårt avgörande, vår överlåtelse, vårt fasthållande. Och visst säger ju inte självaste patriarken Jakob också han: ”Jag släpper dig inte förrän du välsignar mig.” Alltså skulle Jakobs välsignelse bero på det att Jakob trots att han hade höften ur led nu kämpar i mörkret med att kunna hålla fast med alla sina återstående krafter. Om Jakob då skulle visa sig ha den kraften och förmågan så

då skulle han bli välsignad, inte annars. Med andra ord sagt: är Guds välsignelse beroende av vårt fasthållande? Är det så som det går till i Guds rike? Är det detta som vår text under- visar om?

NEJ!

Jakob hade inte lyssnat till Jesu ord. Han som är Guds ansikte hade ju sagt till patriarken Jakob: "Släpp mig, ty mor- gonrodnaden har gått upp."

Kära kristna! Herren sade: "Släpp mig!" Han sade inte att tack vare att du har lovat att inte släppa mig skall jag väl- signa dig, utan vad var det han sade? Jag vill ännu upprepa det en gång till för att du kära läsare verkligen skall lägga märke till vad Jesus sade. Han sade: "Släpp mig!" O vilket ljuvligt evangelium! Men Jakob lyssnade inte till Guds Ord. Han fortsatte med sitt kämpande fastän det säkerligen inte alls var lätt där i mörkret med en höft som var ur led. Så är det ofta också med oss. Vi hör inte fastän vi hör.

Eftersom Jakob är så envis och inte släpper taget får han en rannsakande fråga av Herren: "Vad är ditt namn?" Och han svarar: "Jakob." Är det inte märkligt att han får en sådan fråga av Herren just nu, när kampen är som hårdast. Vad vill Skriften lära oss om detta? Jo, Jakob måste här inför alla konungars Konung och alla herrars Herre ge den bekännelsen att jag är Jakob – Bedragaren.² I fyrtio år hade Gud väntat på det svaret. Men Herren själv hade nog vetat det av evighet vad Jakob var för en karl.

Men han vill liksom få Jakob att tänka efter. Om det står och faller på ditt sökande, ditt val, din vilja, ditt fasthållande så vet du väl av egen livserfarenhet att det inte är någon ly-

---

² Namnet Jakob betyder bedragare.

sande livshistoria. Att hänvisa till något eget, du Jakob Be-
dragare, håller inte. Men släpp mig med din egen kamp ty
morgonljuset har kommit. Jag skall välsigna dig här och nu.
Jag ger dig ett nytt namn. Du skall inte mer heta Jakob utan
Israel, ty du har kämpat med Gud och människor och vunnit
seger. Du hör till Guds utvalda egendomsfolk Israel, det tro-
ende folket som är Guds egen familj, det folk som Gud själv
utvalt och fört ut ur trädhuset. Om det folket står det
skrivet i den heliga Skrift: **”han som bevarar Israel, han
slumrar inte, han sover inte”** (Ps. 121:4).

Och då börjar Jakob att intressera sig, inte för sin egen
kamp, utan vem det är som han har kämpat med. Han ställer
frågan till Guds ansikte: Låt mig få veta DITT namn. Vi har
svaret i den Heliga Skrift – i det namnet har vi blivit välsig-
nade vid det heliga dopets stund: jag döper dig i Faderns och
Sonens och den Helige Andes namn. Och i psaltaren läser vi:
”Gud, fräls mig genom ditt namn” (Ps. 54:3).

I Jesu namn och verk har vi vunnit seger t.o.m. över Gud.
**”[O]ch detta är det namn man skall ge honom: HERREN
vår rättfärdighet”** (Jer. 23:6).

Nederlaget att bli slagen blev till en seger för Jakob. Re-
geln är att först måste människan dö bort från sig själv för
att det nya livet skall kunna uppstå. Vetekornets lag gäller.
Jakob blev halt för livet men det behövdes som en påmin-
nelse i patriarkens liv om hans egen svaghet och totala otill-
räcklighet, men också som en påminnelse om att han trots
allt blev välsignad av Guds villkorlösa nåd. Som det står skri-
vet: **”När jag tänkte: Min fot vacklar, då stödde mig din
nåd, o Herre. När jag hade mycket bekymmer i mitt
hjärta, då glädde din tröst min själ”** (Ps. 94:18-19). Och i
Hosea kan vi läsa: **”När Jakob blivit man kämpade han**

med Gud. Ja, han kämpade med ängeln och vann seger, han grät och bad honom om nåd” (Hos 12:3-4).

Där vid Jabboks vad, platsen som han kallade Peniel, hade Jakob mött och kämpat med Gud ansikte mot ansikte och ändå hade hans liv skonats. När han sedan gick haltande därifrån såg han solen gå upp. Han hade mött och sett **”rättfärdighetens sol gå upp”** (Mal. 4:2). Och då blir det trots haltandet stort jubel i själen. **”Jag vill... jubla var morgon över din nåd”** (Ps. 59:17) ty **”det är Gud som härskar i Jakob”** (Ps. 59:14).

Hur skall då du och jag kunna möta Gud ansikte mot ansikte och ändå kunna jubla? Är det inte tvärtom så, att vi ofta bävar inför den dag när vi skall ställas framför Guds ansikte inför domen och evigheten? Ja så tänker otron. Som det står skrivet: **”Är vårt evangelium dolt så är det dolt för dem som går förlorade. Ty den här tidsålderns gud har förblindat de otroendes sinnen, så att de inte ser ljuset som strålar ut från evangeliet om Kristi härlighet – han som är Guds avbild”** (2 Kor. 4:3-4).

Alltså det handlar om det härliga ljuset som Jakob blev välsignat av vid Jabboks vad. Som det står skrivet: **”Ljus skall lysa fram ur mörkret, han har låtit ljus lysa upp våra hjärtan, för att kunskapen om Guds härlighet som strålar fram i Kristi ansikte, skall sprida sitt sken”** (2 Kor. 4:6).

Därför säger Kristi ansikte också här och nu: nu vill jag välsigna dig, du bedragare. Släpp mig med din egen kamp i mörkret för du är ju redan svårt slagen och det smärtar dig att kämpa vidare med egna förmenta krafter. Jag – morgonstjärnan – vill välsigna dig och ge dig ett nytt namn. Du skall

inte mera heta Jakob utan Israel. Ty du är utvald av mig och jag har fört dig ut ur trädhuset. Du är min.

Lars Lövdahl

1. VART GUD MIG FÖR, DIT GÅR JAG GLAD, Han, icke jag, skall råda; Ty så är alltid gott, evad Jag det ock ej kan skåda. Gud för ju dock till hemmet mig, Skall jag då ej gå nöjd den stig, Hans vishet för mig banar?

2. VART GUD MIG FÖR, DIT GÅR JAG MED, Hur helst hans hand mig leder; Jag säger till min själ: Dig gläd, Ty vägen Gud bereder. På rosor går med Gud min fot, Fast köttet törnen stöter mot Och klagar och förblöder.

3. VART GUD MIG FÖR, DÄR VILL JAG NÖJD, Hans trofasthet besjunga. Det går ju upp mot himlens höjd, Fast stegen äro tunga. Hans goda, trogna vilja ske, Jag vill på den allena se Och själv mig helt förgäta.

4. VART GUD MIG FÖR, UTI HANS HAND Jag vill mig överlåta, Om ock hans väg syns underlig. Vi skall jag klaga, gråta? Han vill ju frälsa mig, han vill Att jag skall höra honom till Och evig sällhet finna.

5. VART GUD MIG FÖR, VILL JAG I TRO Och hopp mitt hjärta stilla. I mig hans egen kraft skall bo, Själv leder jag mig illa. Jag går med glatt och tröstfullt mod, Guds väg är alltid trygg och god Och alltid bäst att följa.

6. VART GUD MIG FÖR, DIT LUGNT JAG GÅR I glädjen och i nöden. Jag än hans ledning ej förstår, Jag får den se i döden. När evighetens morgon gryr, Då finner jag hur väl han styr, Ty är jag nöjd och stilla.

H. A. Brorson
Sång 322, SH 1948

Ett utdrag ur Luthers kommentar av 1 Mos. 32³

24 Och Jakob blev ensam kvar. Då brottades en man med honom ända till dess morgonrodnaden kom. 25 När han såg att han inte kunde övervinna Jakob, slog han honom på höftleden, så att höften gick ur led medan han brottades med honom. 26 Och han sade: "Släpp mig, ty morgonrodnaden har gått upp." Men Jakob svarade: "Jag släpper dig inte förrän du välsignar mig." 27 Då sade han till honom: "Vad är ditt namn?" Han svarade: "Jakob". 28 Han sade: "Du skall inte längre heta Jakob utan Israel, ty du har kämpat med Gud och med människor och segrat" (1 Mos. 32:24-28).

14. ATT JAKOBS BÖN [VERS 9–12] BLIVIT HÖRD kommer tydligt fram i den brottning och kamp som han utstår här. Se här på nytt hur Gud betar sig då han hör bön. Jakob är försagd och missmodig inför brodern, så kommer Gud för att styrka honom – och gör honom ännu eländigare. Det skulle vara en fin tröst när jag arbetar i gytthan, att kommer han trycker ner

---

³ Det finns två uppteckningar av Luthers kommentarer till Första Mosebok: 1) predikningar över 1 Mos. åren 1523–26 (Walch 2, Band III, spalt 18–649), och 2) Luthers föreläsningar över 1 Mos. åren 1536–45, "Stora Genesiskommentaren" (Walch 2, Band I–II). Det följande är Luthers kommentarer till 1 Mos. 32:24–28 från 1524, Walch 2, Band III, spalt 511–516.

Beteckningen "..." står för svåra ställen i den tyska texten. Bibelställen är från Folkbibeln. Kommentaren är översatt av Kristian Norrback.

mig helt och hållet! Gud skrämmer honom och orsakar skräck, han börjar ropa och be – så kommer han och vill strypa honom.

15. Hur kampen har gått till kan vi inte nå med ord. Det stannar hos endast dem som har erfarit och smakat sådant, ingen annan förstår det. Vi kan inte veta vad det var. Men låt oss lära oss hur Gud ställer sig när han hör oss, nämligen som om han ville fördärva oss helt. Så gjorde han också med Israels barn (2 Mos. 5: 9): när han ville föra dem ut ur Egypten lät han dem plågas värre än någonsin tidigare genom Faraos. Vidare när han förde dem ut till Röda havet, och de trodde att de nu var genom, så kom Faraos efter dem, de inte hade längre någon utväg och alla hade döden för ögonen, och egyptierna var säkra på att de hade dem lika säkert som en tjuv vid repet.

16. Så var det också med Kristus: När han vill göra honom till en konung började han med stora under och kraft. Men just när han skulle bli det, lät han honom dö på korset som en förtvivlad brottsling – dock åstadkommer han det, att han just i det, där allt förnuft förtvivlar om honom, träder fram och blir evig konung. Alldeles som Israels barn, när de stod mitt i döden utan någon hjälp eller råd, slet han itu havet så att de kunde gå torra genom ... Så gör han också med oss: när vi ropar till honom om att bli räddade ur döden, för han oss först in i den. Så gör han för att låta förnuftet komma på skam, förnuftet som inte vill tro utan veta hur, var och när. Han gör det för att tron skall få rum och låta Gud verka.

17. Här hoppas nu Jakob att bli räddad undan sin bror, så hamnar han i den nöden att någon kämpar mot honom och vill fördärva honom till liv och lem. Han visste inte heller först vem som kämpar mot honom. Föreställ dig själv hur det kunde kännas för en försagd, förskräckt människa att strida mot en ande. Hör hon en djävul prassla litet så bleknar hon och börjar darra och hela världen känns för trång. Hur förskräckligt skulle det inte vara om man ensam så måste kämpa mot djävulen och försvara sig. Då inbillar man sig sådant som ingen kan uttala. Då lär naturen vilken ångest och nöd dödskampen är.

18. Så stod det till med honom. Han ser att den lägger an på honom, och brottas med honom, som kunde strypa honom med ett finger, och han kommer inte undan. Inte visste han heller om det var en god eller en ond ande – annars hade det inte varit någon kamp, om han hade vetat att det var Gud eller en god ängel, utan snarare en tröst, det hade inte alls varit svårt för honom. Men han kan inte tro annat än att det är en ande som vill strypa honom. Tidigare har han ordnat med hustru och barn, för att inte mista dem; nu måste han lämna och glömma allt det, och tänka på var han själv hamnar. Det gällde inte bara livet för honom, utan både kropp och själ på samma gång, han brottades med honom om både timligt och evigt liv. ... Det var en klar bild han tog emot och stred mot, som inte bara gjorde kroppen trött och matt, utan också jagade in skräck och osäkerhet i mod och själ.

19. Vilken är nu den kraft som han skyddar och försvarar sig med, och slutligen segrar? Det är en klen och vanmäktig kraft i vår kropp, och ändå, om modet förblir och inte bryts,

så förblir också kroppen stark. Så länge hjärtat inte misströstar, så flyter dess makt och kraft till kroppen; när däremot modet tar slut så är det ute med allt, och kroppen hålls inte på fötterna.

20. Alltså vilar hjärtat i honom ännu fast på Guds ord, som han sade: "Du har sagt: Jag vill göra dig väl, och göra dig till ett stort folk (efterkommande)." [vers 9] Ordet är livet, styrkan och kraften i mannen, det har han fattat om i hjärtat och hållit fast vid så hårt, att det måste förbli sant. Han tänker: Den som vill strypa dig här på stället betar sig som om han var förordnad av Gud; låt honom alltså göra det han tänker, Gud har sagt att han vill föra mig tillbaka till mitt land; det måste ske, om så himmel och jord skulle brista; låt djävlar eller änglar, eller han själv, komma och säga mig något annat – jag tror det inte!

21. Då har han minsann fått dra av den gamla huden ... och har inte känt något i kroppen eller livet, utom att han stöder sig på den sanning som inte kan svika. Om också vi i anfäktelsen hade provat hur Guds ord styrker och ger mod, så skulle vi förstå det. Men eftersom det inte är provat så förblir det kallt och smaklöst. Men där det blir så, att man måste släppa både händer och fotfäste, och bara har ordet kvar, då ser man vilken kraft det är, att ingen djävul är stark nog att stöta omkull det hur han än biter och försöker sluka det – det är ett glödande, brinnande spjut mot honom. Det är ett ringa ord, utan sken och anseende, men om det genom munnen eller talet grips i hjärtat, och blir provat, då blir det klart vad det förmår.

22. Så var det alltså nu med Jakob, han kämpade tappert och har genom den enda kraften räddat både kropp och själ, och segrat, som texten säger, nämligen att mannen såg att han inte kunde övervinna honom, det vill säga att han hade ett sådant mod och sinne och inte förtvivlade. Så har han alltså i och genom svagheten kommit till den högsta styrkan, då han sprattlande i yttersta nöd drevs till att hålla sig endast till ordet. Det är, som vi ofta sagt, Guds konst att av ingenting göra något, av synd göra fromhet, av död liv och salighet. Så måste den gode Jakob med all sin kraft falla till marken, och i stället vinna ny kraft och styrka, så att den som tidigare inte kunde vinna människor, nu segrar över änglar.

23. Man måste låta det stå, att det var en verklig kamp, att ängeln angrep honom med all kraft och inte lekte med honom, och att han också stred med all kraft, och segrade – inte så att han slog ner ängeln, utan så att han stod så fast att ängeln inte kunde trycka ner honom. Guds ord står över hela världen, alla djävlar och änglar.

24. Kampen kan ändå inte ha varat länge. Texten säger att han steg upp om natten och förde över kvinnor och barn med hela skaran. Den kan ha varat någon timme eller halvtimme före gryningen. Nu är natten i sig själv skrämmande, men Gud lämnar honom ensam så att han inte kan söka någon tröst eller hjälp utan måste stå bar och naken och strida. Det finns inte många fler sådana ställen i Skriften. Det var en hög och märklig sak, som skedde och skrevs ner för att man skall lära sig vilken ousäglig kraft Guds ord har.

25. Så säger ängeln då kampen var över: "Du skall inte längre heta Jakob utan Israel, ty du har kämpat med Gud och med människor och segrat." Namnet Israel kommer från orden sarah och el. Judarna sätter vanligen bokstaven jod, d.v.s. "j", före när de bildar egennamn (nomina propria), till exempel Isak [jitschaq], Ismael [jishmael], Jakob [jaaqob] , Josafat [joshafat], Jesekias [?], Jeheskiel [jechezkiel]. sarah betyder på tyska att kämpa och övermanna, och el betyder Gud, så blir det Israel, det vill säga en Gudskämpe, qui luctans cum Deo vincit [latin: som kämpar med Gud och segrar], innefattande båda, att kämpa och att segra.

Hur är det då möjligt att kunna vinna över Gud? Är han inte allsmäktig? För det första visar texten här vad för slags kamp det var, att det gällde helvetets eld, och att han också kände helvetet, och det ser ut som om ängeln var Gud själv. Profeten Hosea [Hos. 12:4] säger nästan samma sak, och överallt är sådana figurer förebilder till Kristus, som har visat sig som en ängel. Liksom ovan i 1 Mos 18:20 om ängeln som talade med Abraham. Och vidare i 2 Mos. 3:4 hur ängeln visade sig för Moses i busken ...

26. Alltså är det att brottas med Gud ingenting annat än att brottas med den vredgade Guden, som ställer sig mot människan som fiende [Luk. 24:44]. Han vill inte vara bara domare utan, vilket är ännu förskräckligare, också bödel. När han är ute efter livet rör han inte vid huden, utan angriper insidan, så att mörken förgås och benen blir mjuka som kött, vilket Kristus också erfor i Getsemane [Matt. 26:37f]. Man måste hålla det för något stort. När han angriper en människa är det så svårt och tungt att ingen kan begripa det om han inte provat på det. Eftersom han själv vill strida med

människan finns bara ofrid och helvetets ångest, dessutom är allt skapat döden för henne, för allt är på Guds sida. Han tar alltså hjärtat från människan, ingenstans ser hon något som skulle vara på hennes sida. Hur kan hon vinna i en sådan ångest?

27. Sofisterna har inget att säga till saken, för dem låter det bara som en motsägelse mot artikeln om Guds allsmäktighet. Därför skyggar den latinska bibelöversättningen för att säga: "du har kämpat med Gud och med människor och segtrat". Men det går till så, som jag annars har sagt: Gud har gett två slags ord åt världen, lagen, som vredgas och dödar, och evangelium, med vilket han tröstar och gör levande. När alltså det ordet förkunnas, genom vilket han tillsäger oss nåd, skall man aldrig någonsin lämna det, lagen får säga vad den vill. Också om det sedan skulle följa idel onåd, helvete och synd därpå, så låt det inte på något sätt tagas ifrån dig, säg: av evangelium kommer ingen vrede. För så snart detta har börjat har Gud gett sig rätt tillkänna, han är till sin natur idel godhet, därför måste du oavslåtligen hålla dig vid det. Hörs ett annat ord efter det, så anse att det antingen är ett falskt ord, eller att Gud vill pröva dig.

Så gör alltså Gud, för han vill göra de sina helt starka: han går mot det goda trösterika ordet, för att se hur fast de håller sig till det. Han ställer sig som om han aldrig ville göra gott mot dem. Människan känner att det är Gud som gör så, och det är det mest smärtsamma. Om man menade att det var en djävul eller en människa som gör det, skulle det inte vara så en stor nöd, men när samvetet säger att det är Gud, då för det ångest och nöd med sig.

28. Så betyder alltså "att segra över Gud" inte att segra över hans makt, utan att segra över det som han är och känns som i våra samveten. Så säger Skriften att Gud förvandlar sig, då vi förvandlas. I sig själv är han utan förvandling, ändå förvandlar han sig för oss så underbart. Och det gör att vårt samvete förvandlas, enligt Ps. 18:26–27: **"Mot den trogne visar du dig trofast, mot den fullkomlige visar du dig fullkomlig. Mot den rene visar du dig ren, men mot den falske visar du dig vrång."** [Luthers tyska text: Bei den Heiligen bist du heilig, und bei denen ohne Wandel bist du ohne Wandel, und bei den Verkehrten bist du verkehrt.]

Han förblir alltid nådig, ändå är det i mitt samvete som om han vredgades. Alltså är han idel vrede för de fördömda, han straffar dem helt enkelt genom deras eget samvete.

29. Så skulle det också ha gått för Jakob om han hade släppt ordet. Men eftersom han inte vill dra slutsatser efter sin känsla, utan höll fast och hellre lät sig slitas sönder, så segrar han. När jag på så sätt övervinner honom inom mig, så har jag segrat över Gud, genom att gripa tag i och hålla fast ordet om hans godhet, och kastar bort det som vill göra honom vredgad. Så segrar man, inte över hans majestät, utan över hans verk som han gör med oss. Låt oss därför lära oss, eftersom detta är skrivet oss till undervisning, att om sådant möter också oss, vi vet att tänka så om Gud, att också vi blir till Israel.

Borgå stift har fått sin första missionssekreterare

Enligt Kyrkpressen nr. 49 (4.12.2013) är tjänsten som stiftssekreterare för mission och internationellt arbete en nyinrättad tjänst. Den har inrättats i och med en större omorganisering av samarbetet mellan kyrkans missionsorganisationer, församlingarna och domkapitlen inom hela kyrkan. Tomas Ray har utnämnts till Borgå stifts stiftssekreterare för mission och internationellt arbete.

Den nya sekreteraren vill förnya

Om de nuvarande missionssyfoeringarna uttalar han sig en aning nedsättande, genom att säga att ”den tid börjar vara förbi när man satt i församlingens syfoering och läste högt ur missionärernas rundbrev”. Han är omedveten om att det är just i dessa syfoeringar där de mest uthålliga finns. Dessutom har flera missionsorganisationer under många år redan använt sig av en gratistidning om mission och missionärerna har redan under flera år använt sig av den nya tekniken för att förmedla information om missionsarbetet. Som exempel nämner han Finska Missionsällskapets fadderbarnsprojekt i Etiopien. Eftersom han ska vara hela stiftets sekreterare så hoppas man att han kommer att framhålla den andra mis-

sionsorganisationen inom stiftet (Svenska Lutherska Evangeliföreningen, SLEF) och dess arbete på likvärdiga grunder. Samma reflexion gör man, när han säger, att han vill ordna resor för församlingsanställda till missionsfälten och resor för ungdomsarbetare. Han kommer inte att tänka på SLEF och de resor, som SLEF har ordnat för både yngre och äldre i många år. Den nya tjänsten utgör verkligen en utmaning för honom om han vill behandla de båda missionsorganisationerna inom Borgå stift lika.

Relationen till missionsorganisationerna

Om sin relation till missionsorganisationerna säger han:

- Jag vill inta en ödmjuk hållning och respektera missionsorganisationernas olikheter. Jag ser det inte som min uppgift att pracka på dem något nytt.

Missionsorganisationerna måste själva bestämma sin linje, menar han. Han vill inte påverka dem i någon riktning. Men när han säger att "en del röstar med fötterna och andra röstar genom att betala in understöd till den organisation de vill stöda" så anar man att här finns ett outtalat ställningstagande.

Hur respekterar man en åsikt om man hindrar någon att leva enligt ens övertygelse som man anser är grundad på Guds ord? Krävs respekt enbart av ena parten? Betyder det att man kan respektera en åsikt men inte dess konsekvenser?

I de åtgärder som är ägnade att göra kyrkans missionsstrategi mera enhetlig har missionsorganisationerna förbundit sig att följa kyrkans allmänna överenskommelser. Annars får man inget finansiellt understöd för sin verksamhet. Det gäller bland annat synen på kvinnopräster och inställningen till samkönade parförhållanden. Det skall bli intressant att se

hur han i praktiken handlar när han respekterar missionsorganisationernas olikheter eftersom han vill "bygga upp en apologi för varför vi behöver och idkar mission". Den apologin finns redan i Jesu missionsbefallning och annan undervisning samt i den apostoliska tron.

Situationen bådar inte gott för de missionsorganisationer som vill hålla fast vid den bibliska synen på missionsarbetet och på Bibeln som vägledande norm. Det återstår att se hur kyrkans olika officiella missionsorganisationer kommer att reagera. Kommer man att falla till föga och genom kompromisser försäkra sig om det ekonomiska stödet eller kommer man att följa bekännelsen och ta de konsekvenser som det leder till.

Boris Sandberg

Missionsstiftets svenska arbete tar form

För knappt ett år sedan grundades Evangelisk-lutherska missionsstiftet i Finland. Stiftet grundades av 25 församlingar, av vilka de flesta verkat inom Finska Lutherstiftelsen, som på olika håll i landet haft gudstjänstverksamhet i över tio år.

Av de församlingar som var med om grundandet av Missionsstiftet är två svenskspråkiga: *Sankt Gabriels församling i Åbo* och *Sankt Jakobs församling i Jakobstad*. Dessa församlingar började fira gudstjänster under hösten 2011, efter att Sebastian Grünbaum vigts till pastor för S:t Gabriels församling.

Hur ser det ut för de svenskspråkiga inom Missionsstiftet i nuläget, och hur förväntas det att det skall vara ställt på längre sikt?

I dagsläget firas det inom Missionsstiftet svenskspråkiga högmässor på tre orter. Förutom i Åbo och Jakobstad ordnas det sedan januari 2014 gudstjänster även i Vasa. Pastorn i S:t Jakobs församling, Patrik Saviaro, ansvarar även för högmässorna i Vasa. Tills vidare ordnas gudstjänsterna i Jakobstad och Vasa i regel varannan söndag. S:t Gabriels församling i Åbo firade till en början högmässa ungefär tre gånger i månaden, men sedan hösten 2013 har strävan varit att gudstjänst ordnas varje söndag. Detta har även med några få undantag kunnat förverkligas.

Också på en del andra orter har svenskspråkiga engagerat sig i Missionsstiftets församlingar. Till exempel till den nybildade församlingen i Esbo (*Pyhän Tuomaksen seurakunta*) har flera svenskspråkiga hittat och också engagerat sig i de praktiska uppgifter som behöver skötas för att få en högmässa att fungera.

Med tanke på framtiden säger Åbo-pastorn Grünbaum, att visionen är klar. Tanken är att det skulle ordnas högmässor åtminstone på större och centralare orter, men också på andra orter där det finns eller uppstår behov av lutherska församlingar. I Missionsstiftets vänbrev I/2014 (Bilaga till tidningen Helgedomens Lampa) menar stiftsdekan Juhana Pohjola att man på längre sikt kunde tänka sig att det skulle finnas ett svenskspråkigt prosteri inom Missionsstiftet.

Åtminstone tills vidare är Missionsstiftet rätt så litet på finlandssvenskt håll, men behovet av Bibel- och bekännelse-trogna lutherska gudstjänster kan komma att öka. Många utmaningar finns att ta sig an. Mitt bland utmaningarna framhåller dock pastor Grünbaum vikten av trofast arbete för lutherskt församlingsliv också i framtiden.

Otto Granlund

DU SER ALLTSÅ HUR MAN MED VISSHET bör fatta och förstå nattvardens instiftelseord. Ty på dem beror hela kraften av den. Vi måste alla känna och förstå dem och med tron hålla oss fast därvid, så att vi kan värja oss och slå fienderna. När du vill gå till nattvarden, så hör dessa ord och vet att i dem ligger den skatt som du bör lita särskilt på. Kristus säger: Min lekamen är utgiven, mitt blod är utgjutet, Matt. 26:26, 27. Och till vilket ändamål? Kanske bara för att du skall äta och dricka? Nej, utan till syndernas förlåtelse. Det är just detta som angår dig och allt det övriga som sker och talas här, tjänar endast till att dina synder skall förlåtas dig. Skall det nu tjäna till syndernas förlåtelse, så måste det också förmå att övervinna döden. Ty där synden inte mera är, där är varken död eller helvete, och där döden och helvetet inte är, där är all olycka borta, där måste all salighet vara. [...]

NÄR DU NU HAR UNDFÅTT DETTA SAKRAMENT så fortsatt att öva din tro. Ty det tjänar till att du då kan säga: Här har jag Guds tydliga tillsägelse att mina synder är mig förlåtna, och även med min mun har jag tagit emot det synliga tecknet därtill. Detta kan jag nu betyga, som jag också uppenbarligen har bekänt det emot djävulen och hela världen. När nu döden och ett ont samvete anfäktar dig, så kan du dristigt trotsa på detta emot djävulen och synden, och sålunda stärka din tro och göra dig ett gott samvete inför Gud.

Ett brottstycke ur Luthers predikan om 1 Kor. 11:23-29 för Palmsöndagen. Kyrkopostillan (Vinteravd., 1987), s. 314, 315.

Luthers föreläsningar om Hebreerbrevet⁴

Fortsättning från Lutherläsaren 68. Se om utläggningens bakgrund i LL61.

5:1

Ty varje överstepräst utvald från bland människor [är utsedd att handla för människors räkning i förhållande till Gud, att frambära gåvor - offergåvor för synder].

Detta tal ger eftertryck åt uttrycket "för människors räkning". Det är som om han sade: "Låt oss närma oss nådens tron med tillförsikt och utan fruktan, därför att vi har Jesus Kristus som vår Överstepräst." Om vi har en Överstepräst, är Han bestämt för oss och inte mot oss, eftersom "varje överstepräst", även "en som är utsedd och utvald från bland människor är utsedd för människor", liksom 2 Mos. 28:38 anger: "Och Aron ska ta på sig själv varje skuld som åsamkats det heliga offret som Israels folk håller heligt."⁵ Detta förebådade definitivt att Kristus, Översteprästen, skulle bära deras synder som kommer med offergåvor, det är, som tror. Ty Han inte bara påvisar synder, liksom Moses gör, utan Han också bär synder och tar bort dem, liksom Aron gör.

---

⁴ Luther's Works. Volume 29. Lectures on Titus, Philemon, and Hebrews. Jaroslav Pelikan, Editor. Walter A. Hansen, Associate Editor. Concordia Publishing House. Saint Louis, Missouri, 1968, s. 168-169, 171, 172-173. Texten, inklusive alla bibelord i normal textstil, är översatt från engelska till svenska av Markus Saarinen. Bibelorden i fet stil är Folkbibeln's översättning.

⁵ "Den ska sitta på Arons panna och Aron ska bära den skuld som häftar vid de heliga offer som Israels barn bär fram, alla deras heliga gåvor" (2 Mos. 28:38a).

Sålunda förkunnar Ps. 77:20: "Du ledde Israels Barn genom Mose och Arons hand"⁶, inte bara genom Mose hand utan snarare genom Arons hand. Ty "syndens kunskap" (Rom. 3:20) genom Mose, det är, genom Lagen, för ingen till livet såvida där inte finns både syndens förlåtelse och rensning från den genom Aron, det är, genom nåden. Och 4 Mos. 18:1 säger: "Herren sade till Aron: 'Du och dina söner och ditt faders hus med dig ska bära helgedomens orättfärdighet, och du och dina söner med dig ska bära ert prästadömes synder.'"

Här namnger Han "helgedomens orättfärdighet" och "prästadömet synder", inte för att helgedomen eller prästadömet har begått dem, utan därför att det är prästadömet natur och plikt att vara synders bärare. [...] Här igen avbildades Kristus som den sanne Aron och "Guds Lamm, som tar bort världens synder" (Joh. 1:29). Därför beskriver aposteln här i detta bibelställe Hans prästadöme som att ha uppnått sin höjdpunkt och åstadkommit sitt verk när Han ropade till oss på korset, som konstateras senare.

Sålunda kungör Jes. 53:4: "Sannerligen har Han burit våra svagheter och tagit på sig våra synder." Han skulle sannerligen inte göra detta om Han inte vore en Präst för oss utan mot oss.

Alltså läser vi nedan, i kapitel 12:22, 24: "Ni har kommit till... Jesus, Medlaren för ett nytt förbund, och till det stänkta blodet som talar bättre än Abel."⁷ Ty Abels blod ropar efter vrede och hämnd, men Kristi blod ropar efter förlåtelse och nåd. Detta är vad Jes. 27:2-4 säger: "På den dagen ska där vara sång för det rena vinets vingård. Jag är Herren som försörjer den. Plötsligt ger Jag den dryck; för att ingen som helst skada ska drabba den, beskyddar Jag

---

⁶ "Så förde du ditt folk som en hjord genom Moses och Arons hand" (Ps. 77:21).

⁷ "Ni har kommit till det nya förbundets medlare, Jesus, och till det renande blodet som talar starkare än Abels blod" (Hebr. 12:24).

den natt och dag. Det finns ingen förbittring i Mig. Vem ska göra Mig en tagg och en törnbuske?”⁸

Se, Han Självt bevarar Sin Kyrka, för att ingen skada ska hända den. Ty om någon skada hände den skulle den inte bli bevarad. Men skada skulle hända den om det fanns någon som helst förbittring i Honom eller om Han på något som helst sätt vore en tagg.

Emellertid är detta bevarande inget annat än ett förstärkande av ett förskräckt samvete genom Hans framträdande. Därför borde alla präster efterlikna denne Präst och veta att de inte är präster för sig själva utan för andra, för att de måtte bära andras missgärningar. Annars gör de måhända tjänst till eget och andras fördärv, liksom Hes. 34:2-5 säger: ”Ve över Israels herdar, som förser sig själva! Borde inte flockarna fördes av herdarna? Ni åt mjölken, och ni klädde er med ullen, och ni slaktade det gödda... De svaga har ni inte förstärkt, och det som var sjukt har ni inte helat; det som var brutet har ni inte bundit, och det som var fördrivet har ni inte fört tillbaka. Inte heller har ni eftersökt det som var förlorat; men ni har regerat över dem med styrka och med lyft hand. Och Mina får skingrades därför att det inte fanns någon herde.”⁹ [...]

---

⁸ ”Sjung på den dagen om den underbara vingården: Jag, HERREN, sköter om den, ständigt vattnar jag den. Både dag och natt vaktar jag den, så att ingen skall skada den. Jag hysar ingen vrede. Hade jag törne och tistel att strida emot, skulle jag gå lös på dem och bränna upp alltsammans” (Jes. 27:2-4).

⁹ ”Ve er, ni Israels herdar, som bara tagit hand om er själva! Skulle inte herdarna ta hand om hjorden? I stället åt ni upp det feta, ni klädde er med ullen och slaktade de gödda djuren. Men ni tog inte hand om hjorden. De svaga stärkte ni inte, de sjuka botade ni inte, de sårade förband ni inte, de som drivit vilse förde ni inte tillbaka, de förlorade sökte ni inte upp, utan med hårdhet och grymhet härskade ni över

Är utsedd att handla för människors räkning.

Man bör notera att det inte är tillräckligt för en kristen att tro att Kristus var utsedd att handla för människors räkning om han inte tror att även han är en av dessa människor. Ty både demonerna och de ogudaktiga vet att Kristus är en Präst för människor, men de tror inte på detta sätt om sig själva. [...]

[I]ngen erhåller nåd därför att han är avlöst eller döpt eller mottar Nattvarden eller är smord, utan därför att han tror att han erhåller nåd genom att bli avlöst, döpt, få Nattvarden eller smord på detta sätt. Ty den mycket allmänt kända och fullständigt grundmurade utsagan är sann, att det inte är sakramentet utan tron på sakramentet som rättfärdiggör. Dessutom [finns] det välkända påståendet av St. Augustinus: "Det¹⁰ rättfärdiggör inte för att det utförs, utan för att det tros." [...]

[V]arje sakrament kräver ett fullständigt rent hjärta. Annars för syndar sig mottagaren mot sakramentet och kommer att ådra sig dom (jfr 1 Kor. 11:27). Men hjärtat renas inte på något annat sätt än genom tron, som Apg. 15:9 säger. Ty Filippus döpte inte eunucken utan att förvissa sig om att han hade tro. Inte heller döps nu något spädbarn om man inte svarar i dess ställe: "Jag tror." Därför erhåller det inte nåd för att det döps, utan för att det tror.

Sålunda är det även ett stort fel från deras sida som närmar sig Nattvarden Sakrament i tillit till det välkända försvaret, att de har gått till syndabekännelsen, att de inte är medvetna om en dödsynd eller att de har bätt sina böner och i förväg gjort sina förberedelser. Alla dessa människor äter och dricker en dom över sig, ty de kommer inte värdiga och rena på grund av detta. Tvärtom nedsmutsas de än värre genom denna tillit till sin renhet. Men om de

---

dem. De skingrades, eftersom de inte hade någon herde" (Hes. 34:2-5a).

¹⁰ Det vill säga, sakramentet.

tror och är säkra på att de kommer att erhålla nåd, gör denna tro allena dem rena och värdiga - denna tro som inte förlitar sig på de där orden¹¹ utan förlitar sig på det fullständigt rena, heliga och orubbliga Kristi Ord, som säger: "Kom till Mig alla som arbetar och är betungade, och Jag ska ge er vila" (Matt. 11:28). Därför måste man närma sig [nattvarden] med förlitan på dessa ord, och de som närmar sig på detta sätt ska inte bli gäckade.

1. JAG NU DEN PÄRLAN FUNNIT HAR, Som är min själs begär. Du frågar: Vad? Hör då mitt svar: Min Frälsare det är.
2. UPP DÄRFÖRE MIN SJÄL OCH SJUNG, Besjung din Frälsare! Han är din präst, profet och kung, Åt honom hyllning ge!
3. HAN LÄRER MIG SIN SANNINGS BUD, Sitt ord i Andens kraft, Han medlar mellan mig och Gud, Han härskar med all makt.
4. HAN ALLA HERRARS HERRE ÄR Och alla kungars kung. Hans ok är ljuvligt, agan kär, Hans börda är ej tung.
5. FAST FATTIG I MIG SJÄLV OCH SVAG, Fast syndig, kall och död, Dock uti honom haver jag Båd' hälsa, liv och bröd.
6. SE, HAN ÄR MIN RÄTTFÄRDIGHET, Min frid, min sällhetshöjd. Ja, han är all min salighet, Min krona och min fröjd;
7. MIN RIKEDOM, MIN STARKHETS GUD, Min sköld, min fasta borg, Om dagen skugga, natten ljus, Min glädje i all sorg.
8. HAN ÄR MIN BROR, MIN BÄSTE VÄN, Min Herre och min Gud; Och jag, jag är ock hans igen, Hans dyrt förvärvda brud.
9. ACK JESUS KRIST, MITT HJÄRTAS RO, Som all min skuld betalt, Bliv städse du mitt A och O, I mig och alla - allt!

J. Mason, T. Hamberg
Sång 261, SH 1948

---

¹¹ Det vill säga, beskrivningen av felaktig nattvardsförståelse som stycket inleds med.

Lutherläsarna r.f.

REDAKTÖR: Markus Saarinen, Koppövägen 43, B 7,
64100 Kristinestad, Finland. Tel. +358(0)50-358 9797.
E-post: marksaar@gmail.com.

ANSVARIG UTGIVARE: Kristian Norrback, Ginstigen 171,
66100 Malax, Finland. Tel. +358(0)50-919 5704.
E-post: kijana@mbnet.fi.

REDAKTIONELLA MEDARBETARE: Tord Carlström (Sannäs),
Jan-Erik Back (Korsholm), Thor Hemming (Malax),
Lars Lövdahl (Kristinestad) och Tom Lövdahl (Lapp-
fjärd).

EXPEDITION: Holger Lövdahl, Södra Lappfjärdsvägen
159, 64300 Lappfjärd, Finland. Tel. +358(0)6-222 1428.
E-post: tom.lovdahl@fimnet.fi

LUTHERLÄSARENS BANKKONTO i Finland är Nordea, Kris-
tinestad, IBAN: FI08 2026 1800 0072 90. BIC:
NDEAFIHH, och i Sverige Swedbank, IBAN: SE93 8000
0842 0214 4203 2064. BIC: SWEDSESS.

BOKLÅDANS KONTAKTUPPGIFTER: Bror-Erik Wikström,
Bölevägen 124, 64240 Böle, Finland. Tel. +358(0)6-225
8144. Närpes Sparbank, IBAN: FI06 4963 1020 0234 74.
BIC: HELSFIHH.

LUTHERLÄSARENS WEBADRESS:
www.lutherlasaren.net